

Eg vil elska lötuna

– Tað ringasta var at fortelja børnunum, at mamma hevði fingið krabbamein. Tey høvdu jú mist pápan stutt frammanundan. Men eg eri ikki ein diagnosa – eg eri eitt menniskja! Og eg vildi stríðast fyri at liva, sigur Sædis Eilífsdóttir í Syðrugøtu um sín bardaga ímóti krabbameini. Tann 8. juli fekk hon tey boð frá læknum, at einki var eftir av sjúkuni og at krabbameinsraktu kyknurnar vóru vekk: – Eg trúði ikki mínum egnu oyrum, tá eg fekk hetta svarið frá læknum.

Kondittarin av Nesi

20 ára gamli Karstin Magnussen er í læru sum kondittari á mæta kondittariinum, La Glace, sum liggur mitt á Stroynum í Kjøpinhavn, og hann kendi seg sum at vera ein av einari millión, tá hann fekk at vita, at hann kundi fáa lærupláss har

– Bakstur og køkur hava altíð havt mín áhuga, og serliga hava køkurnar hugtakið meg. Tær verða altíð settar í sambandi við gleðiligar lötur, so sum brúdleyp, føðingardagar, veitslur og yvirhøvur tiltøk, har lívið verður hátíðarhildið, og tað haldi eg vera stuttligt, sigur hann.

Karstin umhugsaði, um hann skuldi verða bakari ella kokkur, men valdi fyrst at fara bókliga vegin á studentaskúlanum á Kambsdali, og tað gekk sum fótur í hosu hjá honum har.

– Eg fekk eitt sera gott prógv í studentaskúlanum. Eg fekk 10,7 í miðal, so bæði lærararnir og floksfelagirnir væntaðu, at eg sjálvandi fór at brúka míni bókligu evni á einum lærðum háskúla. Men hetta er altso tað, sum eg brenni fyri, sigur Karstin.

Beint fyri lesiferiuna triðja árið á Kambsdali, valdi Karstin at seta seg í samband við kondittarið La Glace, sum verður mett at vera hitt mætasta kondittarið í Danmørk. Kondittarið er í fimm hæddum mitt á Stroynum í Kjøpinhavn, og tað er frá 1870 og er harvið elsta kondittari í Danmark.

– Eg sendi eina ókravda umsókn og fekk heilt skjótt svar aftur, at eg fekk møguleikan fyri royndarlæru í tveir dagar, so eg leyp avstað, sigur hann.

Karstin var á La Glace í tveir dagar, og kunnu teir báðir dagarnir samanberast við eina upptøkuroynd, har hann veruliga skuldi

Karstin Magnussen slapp igjøgnum nálaureygad á mæta danska kondittariinum, La Glace, har hann nú lærir til kondittara mitt á Stroynum í Kjøpinhavn

Mynd: Marita á Rógvi

vísa, hvørji evni hann hevði sum kondittari. Men tað gekk væl, og nakrar vikur seinni fekk hann at vita, at hann fekk lærupláss, so eftir lokið studentsprógv á Kambsdali

keypti hann sær ein einvegis ferðaseðil til Danmarkar. Nú kundi nýggja tilveran á La Glace av álvara byrja.

Strævið arbeiði

At arbeiða á La Glace er strævið, og vanliga kemur Karstin til arbeiðis klokkan seks ella níggu um morgunin, og tá skal hann gera køkurnar til reiðar, sum skulu úr húsinum ella oman í handilin. Tá tað er liðugt, fara hann og hinir kondittararnir í hernað við køkurnar, sum skulu gerast til næstu dagarnar. Ein arbeiðsdagur er vanliga liðugur seinna partin klokkan fimm, so ein arbeiðsvika hjá Karstin er tískil í minsta lagi 37 tímar, men hann arbeiðir mestsum 40 til 45 tímar hvørja viku.

– Vit gera køkur til mótavikurnar í Keypmannahavn, onnur móta-tiltøk, jóla tiltøk og eisini til nógviðagitin fólk, og hetta er sera spennandi, sigur Karstin, og vøkru grønu eygunu glógva, tá hann greiður frá tí, hann elskar mest við arbeiðinum.

– Tað stuttligasta er at gera brúðarkøkurnar. Tá sleppi eg veruliga at royna meg. Mær dámar ómetaliga væl at pynta køkurnar ella framleiða pyntið til køkurnar. Í dag geri eg eitt nú ljósareyðar firvaldar, reyðar rósar, sprottið køkuna og trýsti mynstur í køkuna. Tað er stuttligt at seta mín egna dām á.

Karstin skal læra á La Glace í trý ar aftrat, og eftir lærutiðina fer hann at royna seg á øðrum kondittarium, men dreymurin er at lata upp egnan handil.

Ræður um at halda fast

Klæðini eru sum oftast svørt og rá, og tað føroyska er kjarnin í arbeiðinum hjá Barbara í Gongini, ið sum sniðgevi hevur sliðið navn sítt fast á altjóða mótapallinum. Hon hevur showrúm í Paris og fær fyrspurningar frá eitt nú Lady Gaga og Lenny Krawitz. – Á leiðini hevur tað verið avgerandi at hildið fast í sær sjálvari, sigur Barbara, ið ikki letur seg imponera av status, men heldur integriteti.

Eingin ullarmóttøka

Hóast ullarmóttøkan í fjør eydnaðist stak væl, skipar ALS ikki fyri nakrari móttøku í ár, um ikki onkur í ellivta tíma kemur við neyðugu pengunum. – Búnaðargrunnurin hevur sýtt umbønini um stuðul og ALS sær tað ikki sum sína uppgávu sjálv at bera kostnaðin av ullarinsavningini, sigur Høgni í Stórustovu, deildarleiðari í ALS, ið staðfestir, at teir, ið átta at sýnt ullarmóttøkuni áhuga, gera tað ikki.

Hevði einki val

– Orkan var farin at ganga undan, og hevði ikki tann leiklutin, sum eg kundi hugsað mær at havt. Mær dámar illa at gera nakað hált, og tí var einki annað at gera, enn at taka ein steðg, sigur Jón Tyril, sum síðani 2002 hevur verið høvudsyriskipari av G!

– Eg skal ikki siga, at vit í Føroyum eru dugnaligari enn onnur, men av tí at vit eru smærri og hava nógvið styttri arbeidsgongdir, kunnu vit á øllum økjum vera minst líka dugnalig sum onnur.

Kjartan Thomassen, nýggjur stjóri á Elektron, men við yvir 40 ára royndum í føroysku KT-vinnuni

– Vit fáa alt ov lítið burtur úr fiskivinnuni. Okkara høvuðsvinna kundi havt ein hægri umsetning, verið nógvið meira áhugaverd og skapt nógvið vitanarstørv, men vit vilja ov lítið við henni.

Janet Fríða Johannesen, fyrrverandi nevndarformaður í Føroya Fiskaaling